

Limburg in Roemenië

Een uitgave van Somepro vzw, Korte Begijnenstraat 18, Turnhout

februari 2006 - 2/1

Nieuws van de organisaties

Wil je iets kwijt over jouw organisatie, een project waarmee je bezig bent, of over een gebeurtenis in Roemenië, ...? Bel of mail ons, wij publiceren jouw verhaal met plezier in de volgende nieuwsbrief!

EUROMANIA :

Euromania vzw, organiseert op 25 februari 2006 een kienavond in Grote Brogel. De opbrengst gaat naar hun werking in Dumbraveni. Iedereen welkom; voor meer info: Roger Leurs, 011/63.36.95, euromaniavzw@hotmail.com

VRIENDEN VAN CARACI KORTESSEM

De vrienden van Caraci organiseren op 18/2 "Swinging Caraci" in CC de Mozaiek in Kortesseem. Muziek van Danny Kerckhofs, feestplezier verzekerd! Tvv de werking in Baia de Cris. Meer info: Flor Libotte, 011/37.66.28, flibotte@pandora.be.

Vraag en aanbod

Heb je informatie nodig? Ben je op zoek naar een contactpersoon in een bepaald gebied? Of andersom, reis je naar Roemenië en wil je wel iets meenemen? Heb je een interessant aanbod? Bel of mail ons, wij plaatsen jouw berichtje in de volgende nieuwsbrief.

Redactie

Somepro vzw
Korte Begijnenstraat 18
2300 Turnhout
Tel: 014 40 31 55
Fax: 014 40 31 70
socie@somepro.be
info@somepro.be
www.somepro.be

Woordje vooraf

Beste Roemenië-vrienden

Het nieuwe jaar is al een maand ver. Toch wil ik jullie via deze nieuwsbrief nog een gezond en vreugdevol 2006 toewensen. Een nieuw jaar, vol goede voornemens en nieuwe ideeën. Ook in 2006 kunnen jullie projecten veel blijven betekenen voor de Roemeense bevolking. Als iedereen een beetje solidariteit betoont, kunnen we samen veel ellende verhelpen, hier en in andere landen. Jullie bewijzen dit al vele jaren in Roemenië. Zo bouwen wij een stukje mee aan een Verenigd Europa! Dus doe zo verder, en bouw verder aan die vriendschapsbanden met Roemenië! Veel goede moed, en succes!

Sonja Claes
Gedeputeerde van Welzijn en Ontwikkelingssamenwerking

Provinciale Limburgse delegatie in Roemenië: een impressie

Met twee vertegenwoordigers van de provincie en twee journalisten trokken we eind november naar Roemenië, om enkele Limburgse projecten te bezoeken. Om jullie verwezenlijkingen en inspanningen onder de aandacht te brengen, en kennis te maken met nieuwe initiatieven. We konden uiteraard niet alles bezoeken. We besloten de streek rond Bacau te verkennen.

Eerst echter maakten we een tussenstop in het westen van het land, in Slatina Timis. Daar ontmoetten we enkele vrouwen uit Dumitresti, die op kennismakingsweekend waren in Slatina Timis, bij de vrouwenorganisatie Club Femina. We bespraken er het belang van vrouwenorganisaties in een plattelandsgemeente als Slatina, en we bekeken er wat we konden doen om in Roemenië meer vrouwenorganisaties op te richten. In Bacau bezochten we het project, Marile Sperante, waarbij Opjono betrokken is. In Tirgu Ocna bezochten we een huis voor weeshuisverlaters van Nestwarmte. Hier kregen we zelfs een onthaal in het Nederlands! Een van de jongens komt al jaren in Limburg op vakantie bij een gastgezin.

Tijdens deze dagen hadden we ook gesprekken met de provinciale directie voor kindervelzijn/ Samen met hen bezochten we een aantal instellingen voor kinderen. Een dagcentrum, een residentieel centrum voor gehandicapten, een appartement waar 3 jonge

meisjes in gezinsstructuur leven, samen met een begeleidster...

Op de terugreis van Bacau naar Boekarest maakten we een korte tussenstop in Dumitresti, waar de Limburgse organisaties Gabriëlafonds en Leefgemeenschappen Dumitresti actief zijn.

Een echt plattelandsdorpje, waar de armoede nog zichtbaar aanwezig is. Het Gabriëlafonds financiert hier studiebeurzen voor de studenten uit het dorp, deels met financiële steun van de provincie. Leefgemeenschappen Dumitresti heeft in Dumitresti al veel materiële steun geleverd in de hele gemeenschap. We bezochten hier ook een nieuw schooltje, gebouwd met geld van de Europese Unie. Onze vijf dagen waren te kort om alles in de regio te bezoeken, maar wat we gezien hebben, was goed. Dus doe zo verder!

provincie
Limburg

Dumitresti op bezoek bij Club Femina. Een vrouwenorganisatie in Roemenië: het kan.

Overal ter wereld komen vrouwen samen, om te kletsen, te koken, te sporten,... Ook in Vlaanderen kennen wij sinds lange tijd de georganiseerde vrouwenorganisaties. In Roemenië echter, was dit tot enkele jaren geleden bijna niet het geval. Nochtans spelen vrouwenorganisaties vaak een belangrijke rol in het creëren van een sociaal netwerk in een gemeenschap. Als vrouwen zich groeperen, kunnen zij vaak ook de slagboom zijn voor maatschappelijke veranderingen, hoe klein ook. Ondertussen zijn er in Roemenië wel enkele vrouwenorganisaties gestart, vaak met buitenlandse (Vlaamse) steun. Ook de provincie Limburg wil deze evolutie stimuleren. Zij maakte het mogelijk dat enkele vrouwen van Dumitresti op verkenning naar Slatina Timis konden, waar al enkele jaren een vrouwenorganisatie actief is (met steun van een Vlaamse vrouwenbeweging).

Julie zijn onlangs naar Slatina Timis gereisd om er kennis te maken met een vrouwenorganisatie. Hoe heb je deze belevenis ervaren?

Doina: We vertrokken op een grijze en natte morgen voor een afstand van meer dan 600 km naar Slatina Timis om een groep onbekende vrouwen te ontmoeten. Eerlijk gezegd, schrikte dat onbekende ons een beetje af. Maar onze reis, die gepaard ging met regen en zelfs sneeuw, was ontspannen omdat we tijdens de trip gedachten hadden uitgewisseld.

Rond 19.00u 's avonds bereikten we eindelijk onze bestemming. We waren 's morgens al rond 6.20u vertrokken. Toen we arriveerden bij het medisch centrum van Slatina Timis (waar in de winter de activiteiten van de vrouwenbeweging kunnen doorgaan) stonden Johnny en Lica, ons ontvangstcomité, ons al op te wachten.

Hoe was jullie eerste indruk toen jullie daaraan kwamen?

Doina: In het medische centrum zelf was het heel proper. Het gebouw straalde warmte uit, waarschijnlijk door de vele bloempotten die er stonden. Je zag onmiddellijk dat de mensen die er werkten warme en gezellige mensen waren. Van onze gastfamilie vernamen we dat zowel het gebouw als het interieur te danken waren aan hun goede vrienden uit België. We waren aangenaam verrast door deze gemeenschap en ook de inwoners maakten een goede indruk op ons.

Hoe verliep de rest van de dag?

Doina: Heel gezellig. Onze gastvrouw voelde zich wel een beetje schuldig voor de kleine opkomst, maar ze verontschuldigde de vrouwen die er niet waren, omdat zij druk bezig waren met de voorbereidingen van het religieuze feest van zondag, het Ruga, zoals ze het daar noemen.

Later op de avond vertelde de gastvrouw ons in het medisch centrum over de "Club Femina", de vrouwenorganisatie. Ze

presenteerde ons wat materiaal en vertelde ons zowel aangename als minder aangename verhalen die ze hadden meegemaakt gedurende hun 10-jarig bestaan. Na 2 uur praten vertrokken we naar onze gastfamilies, maar we zouden elkaar de volgende dag opnieuw ontmoeten.

En de rest van het programma?

Doina: De volgende dag gingen we om 11.00u terug naar het centrum, waar we ons gesprek van de vorige dag over de vrouwenorganisatie voortzetten. We kregen een album te zien met allerlei foto's die gemaakt waren van verschillende projecten. Ook hadden we de gelegenheid om het lokaal van de organisatie te bezoeken. Hier merkten we dat de vrouwen eigenlijk alles hadden om zich goed te voelen bij elkaar. Wat ook nieuw was, was dat de mannen hier hun eigen club hebben.

Zelfs onze priester (red. de priester was als chauffeur meegekomen) vond het idee van een vrouwenorganisatie goed en hij is zelfs van plan om iets gelijkaardigs op te zetten in Dumitresti. In de namiddag hebben we dan de vrouwenclub ontmoet.

Hoe viel die ontmoeting mee?

Doina: We waren onmiddellijk vriendinnen. We hebben over heel verschillende dingen gepraat bijvoorbeeld over afspraken die ze maken met dokters, politiemensen, apothekers, advocaten, hoe ze verschillende objecten maken, door te brieven of te haken, met de bedoeling geld in te zamelen, hoe ze oudere mensen trachten te helpen, welke uitstappen ze al gemaakt hebben en over welke sportieve acties ze al georganiseerd hadden.

Nadat we uitgepraat waren hebben we samen de kerstboom versierd. Dit was een nieuwe, maar wel een zeer interessante en leuke ervaring voor ons. In deze sfeer arriveerde de groep uit België. De vrouwen gaven ons kleine geschenken en wij nodigden hen uit om ons tijdens de zomer een bezoek te brengen om te zien hoe wij ons zouden gaan organiseren. Het was een leerrijke ervaring!

We stelden ook Lica, de voorzitter van Club Femina, enkele vragen:

Hoe hebben jullie het bezoek van de vrouwen van Dumitresti ervaren?

Lica: Ook voor ons was het een leuke ervaring. Zelf kennen we al langer het belang van onze club Femina. Met onze club hebben we zaken kunnen realiseren, die we vroeger niet mogelijk achtten. Het was fijn om dit ook aan andere vrouwen mee te kunnen geven. Uitwisselen van ervaringen is een eerste stap in het proces van bewustmaking.

Komt er ook een volgende stap?

Lica: Ja zeker. In mei gaan wij, met enkele vrouwen op tegenbezoek in Dumitresti (red.: zie onderaan dit artikel). Samen met hen gaan we daar een eerste activiteit organiseren voor alle vrouwen uit de omgeving. Zo krijgen de vrouwen uit Dumitresti een steuntje in de rug, zoals wij dat vroeger ook hebben gekregen uit Vlaanderen. We vinden het zelf belangrijk om onze ervaring nu door te geven aan andere Roemeense vrouwen. Ook al kunnen wij zelf ook nog veel leren!

Wat heeft de steun uit Vlaanderen voor jullie betekend?

Lica: Alles eigenlijk! Zonder hen zouden we allereerst niet op het idee gekomen zijn om ons te organiseren, en zonder hun steun, zowel praktisch als inhoudelijk, hadden we niet geweten waar te beginnen. Zo reisden zij enkele keren naar hier, om samen met ons een activiteit op te zetten. Van die gelegenheid maakten we ook gebruik om te praten over andere

activiteiten, over een mogelijk jaarprogramma, over het belang van een vrouwenorganisatie in Slatina Timis, enzovoort. Onze Vlaamse vriendinnen zijn en blijven een belangrijke steun voor ons!

Als je denkt : "Dit kan interessant zijn voor ons Roemeens dorp", neem dan gerust contact op met ons. Misschien kunnen de vrouwen uit jullie dorp wel mee op 'verkenningweekend' naar Dumitresti. Dit kennismakingsweekend staat open voor alle geïnteresseerden. Vrouwen kunnen er kennis maken met de vertegenwoordigers van Club Femina, ze in werking zien, en ideeën uitwisselen met vrouwen uit andere streken. Daarna kunnen de vrouwen, elk in hun eigen gemeente, zelf proberen een activiteit in te richten. Met jullie steun, en dan vooral de steun van de vrouwen onder jullie, moet dit zeker lukken. Zo kan stilaan een vrouwenorganisatie groeien, iets dat zeer goed is voor het sociale weefsel in een gemeenschap.

Limburgse studenten in Roemenië

De provincie wilde in dit opstartproject werken met instellingen voor kindweldzijn, de vroegere weeshuizen. De erbarmelijke materiële omstandigheden, waarin de meeste kinderen verbleven, net na de revolutie, zijn ondertussen veel verbeterd. Ook wordt er veel meer aandacht besteed aan de begeleiding van de kinderen, zowel op fysiek als psychisch vlak. Alleen vragen de instellingen net op dit vlak nog onze hulp: zij willen leren van onze technieken en methodieken. Niet om deze slaafs over te nemen, (zo kennen we de Roemenen ook niet), maar om deze aan te passen aan de behoeften van de Roemeense kinderen. Doel van dit project is zoveel mogelijk instellingen met Limburgse connecties aan te spreken, en op deze plaatsen vorming te geven aan staf en opvoedend personeel. Het pilootproject vond plaats in een residentiële instelling in Onesti, Bacau. Tien studenten van de Katholieke Hogeschool Limburg trokken in november naar de instelling "Alexandra", waar zij werkten rond twee projecten, die zij thuis, in Limburg, grondig hadden voorbereid. De ene groep had een project uitgewerkt rond gezinsgericht werken, een tweede groep hield zich bezig met opvoedingsondersteuning.

Waarom wilden jullie eigenlijk precies naar Roemenië?

Student: Niemand van ons had al een gelijkaardige buitenlandse ervaring opgedaan. Dit betekende voor ons een extra stimulans binnen het project. Voordien hadden we enkel wat oppervlakkige kennis over Roemenië. Deze ervaring gaf ons de kans tot in het hartje van de samenleving door te dringen. We konden verder komen dan enkel de grote steden en bezienswaardigheden.

Wat was het opzet van jullie projecten?

Student: Met het project rond "gezinsgericht werken" wilden we met de Roemeense begeleiders samenwerken rond het betrekken van de ouders als een deel van de hulpverlening. We betrokken ook de ouders zelf in het hele gebeuren, door een ouderavond te organiseren. Zo kon de Roemeense staf ook zien hoe dit bij ons, in Vlaanderen, gebeurt. We wilden de begeleiders in Roemenië iets meegeven van de Belgische visie. Zelf konden we echter evengoed kennis opdoen over hun manier van werken. Met het tweede project, rond "opvoedingsondersteuning", wilden we de ouders versterken in hun pedagogische vaardigheden en hun zelfvertrouwen versterken zodat ze meer initiatieven zouden durven nemen met betrekking tot de hulpverlening van hun kind. Op die manier hoopten we hen meer te betrekken binnen het hele hulpverleningsproces. We probeerden ook de begeleiding bewust te maken van de expertpositie van de ouders in de opvoeding van hun kind. Het is immers heel belangrijk dat het personeel zelf initiatief neemt om samen te werken met de ouders.

Wat viel jullie het meeste op bij aankomst in de instelling in Onesti?

Onze eerste indruk had op zich niets met het project te maken, maar vonden we wel heel frappant: Buiten was het heel koud, maar binnen leek het wel een sauna! Het was voor ons niet te begrijpen waarom ze zo hard stookten, terwijl ze zo een gebrek aan middelen hebben.

In de instelling zelf hing er een chaotisch sfeertje. Er was amper of geen structuur, helemaal niet zoals wij gewend zijn. Het gebouw zelf was enorm groot en leek een echt weeshuis: grote, lange gangen met veel deuren en veel onbenutte ruimten, en tien personen die woonden en sliepen in twee kamers.

Konden jullie goed samenwerken met de Roemeense staf?

We dachten dat de taalgrens moeilijk te overschrijden zou zijn, maar door middel van vertalingen ging het toch wat gemakkelijker. De begeleiders in Roemenië stonden duidelijk open voor onze inzichten waardoor de samenwerking goed verliep.

Hebben jullie verschillen tussen Vlaanderen en Roemenië ontdekt tijdens jullie werk in de instelling?

Omwille van de korte periode dat we in "Alexandra" gewerkt hebben, hebben we hier te weinig zicht op. Natuurlijk zijn er verschillen aanwezig en voelen we deze aan, maar het is niet aan ons om op deze korte periode een oordeel te vellen over

hoe ze met de kinderen omgaan.

Wat we wel aanvoelden was dat ze niet via hun kennis handelden, maar intuïtief reageerden op bepaalde situaties. Dit kwam voor ons soms inconsequent over, daar wij proberen steeds functioneel te handelen.

Hebben jullie nuttige zaken kunnen realiseren? En wat hebben jullie zelf geleerd?

De ouderavonden waren voor ons een belangrijk deel van ons project. dat er tijdens die ouderavond reeds voorstellen gedaan werden rond nieuwe onderwerpen, gaf ons een goed gevoel. Dit toonde aan dat ze onze techniek interessant vonden, en wilden verder zetten.

Wat begeleiding betreft denken we dat de Roemeense staf zich beter zou kunnen verdelen binnen de groepen. Er is blijkbaar een tekort aan personeel, maar wij hadden vaak het gevoel dat er veel, maar nutteloos personeel rond liep.

Wat we zeker hebben onthouden is dat we meer materialistisch zijn en een luxelevens leiden tav de Roemenen. Wij houden ons veel meer vast aan een vast tijdschema, terwijl de Roemenen van dag tot dag leven.

Zouden jullie dit nog eens willen doen? Of aanraden aan anderen?

Zeker een aanrader!! Je komt er veel te weten over verschillende dingen. Ook over jezelf. Wij hebben ook al een voorstel voor een volgend project rond structuur binnen de leefgroep. Ideeën zat dus, en hierop zal zeker nog een vervolg komen!

Provinciale bijeenkomst Roemeniëwerkingen Limburg

De volgende provinciale bijeenkomst zal plaatsvinden op **woensdag 22 maart 2006**.
Plaats en agenda volgen later, maar houd deze datum al zeker vrij in jullie agenda!

ROEMEENSE NIEUWTJES

Verhoging van salarissen in het verschiet

Mugur Ivarescu, gouverneur van de Roemeense Nationale Bank, voorspelt dat de salarissen in de volgende 2 à 6 jaar, volgens de beroepstakken, zullen verdriedubbeld worden. Dit gebeurde ook in de andere EU-lidstaten. Hij verklaart zijn voorspelling door de herwaardering van de leu tegenover de euro, de economische groei, de verhoogde werkdruk met stijging van de salarissen in de nieuwe lidstaten en de verlaging in de oude lidstaten.

Europese perspectieven voor Roemeens kankerpreventieprogramma

In alle Europese landen bestaan programma's rond borstkankerpreventie. Ook in Roemenië startte men onlangs met een gelijkaardig programma. Roemeense dokters krijgen nu training in dit domein. Een van hen is dr. Eugenia Lois, werkzaam in het provinciaal hospitaal in Alba. Hij werd uitgenodigd door het universitair centrum van Diepenbeek, in Limburg.

Hoofddoel van deze samenwerking is het ondersteunen van de preventiecampagnes, die momenteel in Roemenië ontwikkeld worden. De uitnodiging werd gezonden door professor dr. Jaak Jansens, de voorzitter van het Europees Centrum voor Kankerpreventie. Tijdens deze opleiding kreeg dr. Lois de kans om, samen met dr. Jansens, te participeren aan besprekingen en preventiesessies in Maastricht en Parijs, en om hem te vergezellen bij zijn gewone patiëntenbezoeken in de ziekenhuizen in de regio van Genk en Hasselt.

Een goed initiatief, en zeer belangrijk voor de ontwikkeling van preventiecampagnes!

